

DEKENIJ
PRINSEN
HOF

**Kleine
KeizerKrant**

NR 78 OKT 2024

DEKENIJ PRINSEN HOF

Inhoud

Editoriaal	3
Agenda	4
Keizer voor 1 dag	5
Bij de burens	6
Interview met Jacky Vandersaenen	8
De sprekende Lieve	12
Op bezoek bij Lucas	16
Gewad 13	19
Het nieuwe boek van Riet	22
Onze straten: Simon de Mirabellostraat	24
De vraag	28
Kinderpagina's	32
Contact	35

*vlnr: Geert Maes (Opperdeken) met echtgenote,
Christ Gillis en Katia Vandendriessche*

Beste buren van het Prinsenhof

Editoriaal

Over de Prinsenhoffeesten editie 2024 kunnen we alleen maar in superlatieven spreken. Zeer warm, een rommelmarkt met zeer veel volk en een fijne sfeer!

Onze vaandeltocht op vrijdag werd aan de Donkere Poort verwelkomd door schrijver Bart Van Loo!

Op ons nieuw initiatief Boekenburen buiten mochten we 170 muisstille toehoorders verwelkomen.

De Waanzinnige Beestenboel en het welpje Stanislas veroverden onze harten en kregen 120 bezoekers en vele enthousiaste kinderen. Dank aan allen die erbij waren.

Op de dansvloer was er veel ambiance. Wat regen kon ons niet deren. We maakten er een regendans van ("It's raining men. Hallelujah"). De zondag was zinderend warm. Ongelooflijk maar waar: kort na 16u moesten we de bar sluiten wegens... drank uitverkocht. Een unieke situatie! Interessant om weten: dit jaar verkochten we dubbel zoveel niet-alcoholisch bier als vorig jaar. Ook van ons niet-alcoholisch aperitief (een BOON-recept) werd vrijdag op de receptie met smaak genoten.

We danken de vele vrijwilligers uit onze buurt. Wie volgend jaar wil meehelpen, laat het ons weten. Het is de ideale manier om buren te leren kennen!

De Kleine Keizerkrant wordt vanaf nu vormgegeven door DotPlus, bureau voor grafische communicatie, gevestigd in de Lievestraat.

In dit nummer introduceren we een nieuwe rubriek: "Keizer voor een dag". Wie weet ben jij de volgende keer wel aan de beurt!

Veel leesplezier.

Jullie deken
Katia

Najaar 2024, begin 2025

Vrijdag 08 november 2024

Bar Rozane

Donderdag 28 november 2024

Op bezoek. Geleid bezoek aan de Rechtbank in Gent olv een gids

Zaterdag 01 december 2024

Sinterklaas on tour

Vrijdag 06 december 2024

Bar Rozane

Zaterdag 18 januari 2025

Nieuwjaarsreceptie, Buurthuis

Vrijdag 24 januari 2025

Te gast in het Buurthuis. Els Snick, Hoogleraar Duits aan de UGent, vertaalster en Joseph Roth-kenner

Zondag 02 februari 2025

Lichtmis Pannenkoekenfeest, Buurthuis

Keizer 1 voor dag

Zijne doorluchtige
Hoogheid Daan I,
residerend in de
Jan Botermanstraat

Welkom buren

In Prinsenhof 48 kwam er een zusje bij voor Lily: Luna.
Gefeliciteerd gezinnetje Callewaert!

In Tinnenpotstraat 55 verwelkomen we Thimo Thoeye en Hannah Vandenbussche. Misschien hebben jullie Hannah al ontmoet. In het weekend verkoopt ze romantische boeketten (Romantics Only) aan Dok Noord. Nee, niet in een winkel maar vanuit haar aangepaste bakfiets.

Vaarwel buren

Op 8 augustus is Antonio Carbonella op 74-jarige leeftijd plots overleden. Antonio is geboren in Sardinië en kwam op jonge leeftijd naar België om te werken in de Fordfabriek. Later werkte hij als taxichauffeur in Gent. Antonio en zijn echtgenote Rita woonden meer dan 50 jaar in de Prinsenhofbuurt. Iedereen kende hem als de goedgeklede man die driemaal daags zijn hondje uitliet. Antonio was enerzijds bekend om zijn Italiaans temperament en anderzijds om zijn aimabel karakter. Hij maakte graag tijd voor een gezellige babbel. Een teken van dit laatste was dat nagenoeg alle bewoners van de Abrahamstraat aanwezig waren op zijn uitvaart.

Babysitters gevraagd

De rubriek met het aanbod van babysitters is terug in de buurtkrant. Heb jij ook zin om te babysitten terwijl de ouders genieten van een avondje uit? Stuur dan een mailtje naar riet.wille@pandora.be en jouw naam en gsm-nummer verschijnt in het volgende nummer van de Kleine Keizerkrant! Deze dames zijn alvast van dienst:

- Louise Dewolf, Tinnenpotstraat, +32 484 92 47 27
- Lolita Standaert, Rabotstraat, +32 488 54 28 66
- Jana Goedertier, Filips van Cleeflaan, +32 486 23 05 37

Een boel beestjes in de Sanderswal

In dit straatje woont nu een Bengaalse kat, een Alfa=kater.

Verder kan je in de nachtelijke uurtjes soms twee marters spotten.

En in een van de tuinen kregen ze dagelijks bezoek van een gezin (Vlaamse) gaaien: vader, moeder en twee kinderen. Het zijn prachtige vogels, hun roep is te verwaarlozen.

Ook een vleermuis woont in een natuurlijke nis in een van de tuinen. Vleermuizen zijn een geweldige bescherming tegen muggen. Helaas worden veel soorten wereldwijd met uitsterven bedreigd. De belangrijkste bedreigingen voor deze beestjes zijn het verlies van habitats en het gebruik van pesticiden.

Beestige oproep

Voelt iemand zich geroepen om ervoor te zorgen dat meer dieren zich kunnen huisvesten in onze buurt?

- Vleermuizenkasten dienen als kunstmatige schuilplaatsen voor deze actieve nachtdieren. Deze kasten bieden vleermuizen een veilige ruimte om te rusten, te slapen en hun jongen groot te brengen. Ze zijn verkrijgbaar in verschillende maten en ontwerpen.
- Verder is er ook een vraag om nestkastjes te hangen voor gierzwaluwen aan ons buurthuis. Er zijn er zo weinig door gebrek aan nestplaatsen. Het buurthuis biedt een ideale plek: hoog en aan het water. Voordelen? Een gierzwaluw eet veel insecten en de uitwerpselen eet de moeder zelf op.

Stand van zaken van de werf aan het Prinsenhofplein, vroegere wasserij De Prins.

De ruwbouw is klaar. Er werd gestart met de binneninrichting van de huizen en appartementen. Na het plaatsen van de ramen wordt het buitenplakwerk van de middenbouw en het zwembad deze zomer afgewerkt.

De aanleg van de terrassen aan het water en op de site zelf is voorzien voor september. Ook de binnenplaats en de parking komen dan aan bod.

De buitenschilderwerken staan geprogrammeerd voor het najaar. Tegen eind juli moet de fietsenstalling voor 36 fietsen klaar zijn.

De eerste huurders worden verwacht in de late herfst.

Op interview bij een man met vele talenten:

Jacky Vandersaenen

Wanneer we aanbellen aan een appartement met een mooi bebloemd terras in de Lodewijk Van Maelestraat, aan de noordwestkant van de Donkere Poort, wordt geopend door een rijzige man, wellicht van achter in de zeventig, met grote guitige ogen. Het is Jacky Vandersaenen himself. Voor het interview mogen we plaats nemen aan de tafel in de eetkamer. Echtgenote Arlette Van de Vijver zorgt voor een drankje en zet zich gemoedelijk mee te luisteren. Een eerste indruk: een stemmig interieur met tal van schilderijen aan de muren en kleine en grotere beeldhouwwerken op de kasten. Zijn we hier bij een professioneel kunstenaar op bezoek gekomen?

Jacky Vandersaenen, geboren te Gent-Sint-Amandsberg op 25 mei 1946, volgde in zijn jeugdijaren technisch onderwijs en bekwaamde zich als paswerker. Zijn moeder stond erop dat hij, vooraleer te gaan werken, eerst een diploma zou behalen. Via een vakantiejob bij de PTT (Post Telegraaf Telefoon) leerde hij het beroep van postbode kennen. Die job stond hem wel aan en gedurende meer dan veertig jaar zou hij dit beroep met veel plezier uitoefenen, onder meer in de Prinsenhofwijk.

Betoverd door het schaakspel

Noch zijn job als facteur, noch de aankoop van een herenhuis op het Van Beverenplein en het vele werk dat hij erin stak om het aangenaam gezellig te maken, belette hem om zich verder met veel enthousiasme uit te leven in een tweetal hobby's. In de eerste plaats werd hij als het ware betoverd door het schaakspel en voelde zich zelfs gedreven om te schaken op internationaal niveau. Zo nam hij in mei 1977 en in 1981 deel aan het Europese schaakkampioenschap te Doetichem (Nederland). Op aanraden van zijn echtgenote die hem, eerlijk gezegd, graag wat meer in huis had, begon hij zich in 1980 voor kunst te interesseren. Het schaken kreeg stilaan een kleinere rol in zijn leven toebedeeld. Een nonkel beeldhouwer, eveneens met de naam van Jacques Vandersaenen, werd een van de voorbeelden naar wie de steeds actieve postbode, zijn vrije tijd zou richten. Maar hoe te starten in de kunstwereld? Jacky had immers geen

© Patrick Cohen

opleiding genoten aan een kunstacademie. Geen nood. Met veel enthousiasme schreef hij zich te Heusden in bij de kunstclub Heusdinne, waar hij door kunstenaar Guido D'Haene werd ingewijd in de kunstwereld, in musea in binnen- en buitenland. Bovendien kon hij terecht in het kunstatelier dat indertijd werd gehouden in de kelders van het Postgebouw op de Korenmarkt. Hier werd hij in sterke mate beïnvloed door beeldhouwer Germain Janssens. Hij bleef in de club tot vijf jaar geleden. De kunstmicrobe had en heeft hem in ieder geval flink te pakken, want hij volgt nog steeds schetsen en tekenen naar levend model, vroeger in Kunst(h)art te Gentbrugge, tegenwoordig in herberg Macharius, samen met zijn jongste dochter.

In de prijzen

De resultaten lieten niet op zich wachten. Met zijn beeldhouwwerken in steen, klei en vooral brons behaalde Jacky Vandersaenen meerdere prijzen, o.a. de 1ste prijs tijdens een kunstmanifestatie in Mechelen. Jacky is bijzonder trots op de Prijs van de Gemeentelijke Raden voor Cultuurbeleid in 1997, te Gent. Het was de tweede editie van het Kunstsalon, onder voorzitterschap van Jan Hoet, de toenmalige conservator van het SMAK, met 1008 inzendingen van 428 kunstenaars en 77 geselecteerde werken. In de Sint-Pietersabdij werd zijn bronzen beeld 'Propemtikon bij het breekpunt' tentoongesteld.

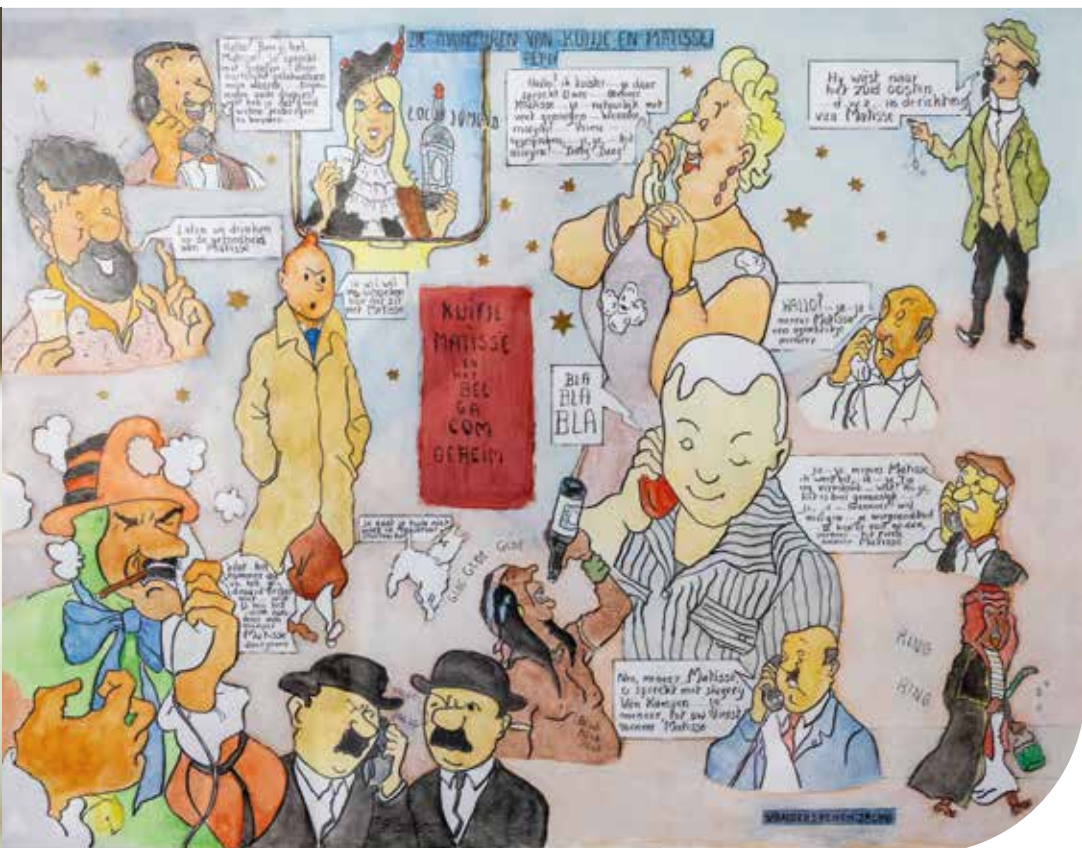
Een aantal van zijn werken kunnen we in de leefkamer bewonderen. Het vertrekpunt van Jacky is steeds figuratief. Een goede beeldend kunstenaar moet de basis onder de knie hebben, en dat is tekenen, vindt hij. Vanuit het beel-

dend herkenbare gaat hij op zoek naar meer diepte, naar een complexere en abstractere vormgeving. Zijn beelden kunnen steeds van alle kanten worden geïnterpreteerd. Daarmee zet hij de kijker aan het denken. Vandersaenen maakt zelfs een vergelijking met zijn schaakmethode waarbij hij de tegenspeler steeds poot te verrassen.

Kuifje en familie

In de kleine archief- en atelierruimte in zijn appartement zien we een afbeelding van Jan Hoet. Hier vertelt Jacky ons over zijn talrijke schetsen naar levend model. Tot onze verbazing toont hij een aantal ingekleurde tekeningen van stripverhalen, onder meer van Kuifje, waarin hij naast de bekende stripfiguren ook zijn kinderen en kleinkinderen een rol laat spelen. Ook toont hij zijn collages

die politiek-maatschappelijk zijn geïnspireerd. Om te beeldhouwen heeft hij niet meer voldoende plaats, maar langs zijn neus weg vertelt Jacky ons dat hij sinds 2021 opnieuw is ingeschreven in zijn vroegere schaakclub. En als kers op de taart haalt hij een farde boven met gedichten. Want Jacky wijdt zich ook aan poëzie!

Overdonderd door zoveel talent beëindigen we het interview met zicht op de Donkere Poort vanop het met bloemen versierde terras, met veel liefde verzorgd door Arlette. Centraal op het grote grasperk staat het beeld van de stropdrager. Het is een gezicht dat ongetwijfeld de talrijke talenten van Jacky op scherp stelt.

René De Herdt & Rita Godyns

Begint de Lieve met ons te spreken?

De Lieve is een belangrijke levensader in het Prinsenhof. Zowel boven als onder het wateroppervlak beweegt het van het leven. Dankzij de inspanningen van Waterland vzw krijgt het water nu letterlijk een stem in de buurt. Met innovatieve meetsensoren en creatieve projecten brengt Waterland de verborgen wereld van de Lieve dichterbij de bewoners. Via digitale panelen worden passanten geïnformeerd over de actuele toestand van het water, van temperatuur tot vervuiling. Deze aanpak is onderdeel van een bredere missie om de waterkwaliteit te verbeteren en het bewustzijn over onze waterlopen te vergroten. Samen met de buurt wil Waterland niet alleen de schoonheid van de Lieve benadrukken, maar ook werken aan een toekomst waarin helder en gezond water vanzelfsprekend is.

Waterland vzw

Waterland vzw is een Gentse organisatie die het water in onze rivieren, beken en kanalen dichterbij de mensen wil brengen. Waterland heeft een werking over heel Vlaanderen en zet activiteiten en initiatieven op met burgers en lokale organisaties. Zo organiseerden we in Gent al een Dobberdag met bijna 2000 aanwezigen op Houtdok in 2023. We hebben in verschillende steden in Vlaanderen deze zomer Zalige Zwemdagen op poten gezet zodat mensen in het open water kunnen zwemmen. We deden al verschillende burger-wetenschapsprojecten rond waterkwaliteit. Door mensen heel concreet met het water in contact te brengen trachten we het debat over waterkwaliteit en de noodzaak om hier op een andere manier mee om te gaan te voeden. Waterland gelooft er sterk in dat we dit best doen door mensen te verwonderen en een fijne tijd te geven. Zo hebben ook de vrijwilligers van Waterland de water-microbe te pakken gekregen.

Wijkbudget Gent

Vanuit deze missie deed Waterland in 2020 een voorstel voor een wijkbudget. We zijn vertrokken vanuit het idee dat de Lieve constant aanwezig is in de wijk, maar dat de meeste mensen eigenlijk niet weten wat er zich onder de waterspiegel afspeelt.

De sprekende Lieve

Wat als we de Lieve eens deden spreken? We laten ze ons vertellen over hoe het met haar gaat. Is het water nu proper of net heel vuil? Hoe warm is het water? En is dit nu goed of minder goed nieuws voor het leven in het water?

Sinds mei 2024 hangen er meetsensoren, die de waterkwaliteit meten, in de Lieve en dit ter hoogte van de groene oever aan de Sint-Antoniusbrug. We meten enkele parameters die allen apart redelijk abstract zijn voor vele mensen. Enkel bij de temperatuur kunnen de meeste mensen zich iets voorstellen. Maar bij conductiviteit zien we dikwijls heel wat wenkbrauwen fronsen. Wij gaan komende tijd verder aan de slag om de metingen van de sensoren te vertalen naar boodschappen over het water in de Lieve en zo het water zelf een stem te geven in de wijk.

Deze boodschappen zullen we op digitale panelen tonen en toevallige passanten zo verwonderen over de stem van het water. Het eerste paneel werd reeds geïnstalleerd aan het Buurthuis. De twee andere panelen zullen de komende tijd verschijnen. Het worden prikkelende plekken om dagelijks langs te stap-

pen en een kijkje te nemen hoe het met de Lieve gaat vandaag. Op die manier informeren we de wijk en Gentenaren ook over water(kwaliteit) en zullen er hopelijk minder papiertjes en fietsen in het water terecht komen en krijgen we misschien ooit echt helder, proper water!

Waterkwaliteit en De Lieve

Als we spreken over de waterkwaliteit in de Gentse wateren denkt iedereen spontaan aan de (vele) fietsen die her en der op de bodem terug te vinden zijn of aan het drijvend afval op het water. Uiteraard is dit niet goed voor de waterkwaliteit, maar de waterkwaliteit is breder dan het afval in het water alleen. De grootste bedreiging voor de Gentse waterlopen is eerder onzichtbaar en is vermesting. Dit treedt op als er te veel aan nutriënten (voedingsstoffen), vooral afkomstig van landbouw en rioolwater, het water “obees” maakt. Deze voedingsstoffen bevorderen de groei van algen, die het ecosysteem verstoren door licht tegen te houden en zuurstof op te nemen tijdens hun afbraak. De afwezigheid van zuurstof en licht bemoeilijkt het overleven van planten en dieren in het water. De groene oevers en eilanden kunnen lokaal een grote positieve bijdrage leveren door de productie van zuurstof, maar ze zullen het probleem van de overbemeste waterlopen alleen niet oplossen.

Om de waterlopen in Gent weer gezond te maken zullen we op drie niveaus moeten ingrijpen. Ten eerste moet er werk gemaakt worden van directe lozingen in open water. Het zijn dikwijls woningen (nog zo’n 500-tal) die hun afvalwater rechtstreeks in de Gentse wateren lozen. Ten tweede moet het rioleringsstelsel worden verbeterd, vooral door overstorten te optimaliseren en regenwater beter op te vangen. Bij hevige regenbuien stroomt het relatief zuivere regenwater op veel plaatsen samen met ongezuiverd afvalwater. Vele rioolbuizen kunnen het water van deze hevige regenbuien niet slikken. Om ervoor te zorgen dat het ongezuiverde afvalwater niet in onze wc’s of op straat naar boven komt, worden er noedkleppen geïnstalleerd die het ongezuiverde water in de Gentse wateren stort. Dit noemen we overstorten. Tenslotte moeten rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI’s) efficiënter worden in het verwijderen van nutriënten, hoewel dit door eerdere keuzes en budgettaire beperkingen een uitdaging blijft. Al deze maatregelen zijn essentieel om van overmatige nutriënten in het watersysteem af te geraken en zo de waterkwaliteit in Gent duurzaam te verbeteren.

4 Water-wandelingen

Uiteraard is het water in de Gentse wateren niet alleen waterkwaliteit. We willen over verschillende aspecten van het water in de stad vertellen. Omdat er zo-

veel aspecten zijn die we over het water kunnen vertellen, kunnen we niet alle info over de Lieve kwijt op de digitale panelen. De waterkwaliteit is maar één aspect. Maar water en klimaatverandering zijn ook onlosmakelijk met elkaar verbonden. Wist je zo bijvoorbeeld dat het groen langs de Lieve (ter hoogte van de Kolveniersgang) een veel groter verkoelend effect heeft dan het water in een stenen omgeving zoals een stuk verder in de Sint-Antoniushoek. Maar ook de geschiedenis van het Prinsenhof en deze van de Lieve zijn uiteraard met elkaar verweven. Daarom organiseren we ook vier water-wandelingen. Vier wandelingen die ongeveer dezelfde route volgen maar die telkens een ander aspect van het water in de wijk vertellen. Zo deden we reeds een eerste poëtische wandeling langs de Lieve. 3 Woord-kunstenaars brachten verschillende stukken waar het water centraal stond in één of meerdere van hun gedichten. Deze poëtische benadering opent ook weer een nieuwe blik op het water.

Waterhelden

Heb je zin om nog meer te weten te komen over het water in De Lieve? In het najaar gaan we de waterkwaliteit van De Lieve in Wondelgem onderzoeken. Met het burgerwetenschapsproject de Waterhelden gaan we een tijd lang op een aantal punten in de Lieve diverse waterparameters opvolgen. Zo zullen we te weten komen hoe het met de Lieve in Wondelgem gesteld is. Met de resultaten gaan we in overleg met de beheerders om verbeteringen te realiseren. Ook zin om mee te meten? Mail naar lieven@waterlandvzw.be

Lieven Symons

Op bezoek bij Lucas Van Hijfte

Als baby en peuter volgde ik Lucas in het kinderdagverblijf De Begijntjes, waar ik werkzaam was als logopediste. Nee, logopedie had Lucas niet nodig.

Een later moment dat mij is bijgebleven, is de inhuldiging van het huis van de familie Van Hijfte in de Lievestraat. De verbouwing was rond en dat moest gevierd worden met een glaasje en een babbel. Na een speech van verschillende volwassenen kwam ook Lucas naar voor en nam het woord. Wat hij precies vertelde, weet ik niet meer. Wel dat het zeer wijze woorden waren voor een jongen van ongeveer twaalf.

Nu is Lucas vijftientig en net afgestudeerd als sociaal cultureel werker. En hij woont al meer dan een jaar zelfstandig in een leuk appartementje in de Maïsstraat.

Hij heeft een druk programma, het was even zoeken naar een moment voor een interview. Naast een heleboel afspraken hier en daar doet Lucas momenteel nog een aantal weken vrijwilligerswerk aan de universiteit van Gent, Vakgroep Orthopedagogiek. Er volgen ook nog een aantal weken vakantie aan zee.

In zijn aangepast flatje (Exalta–Focus–Plus) kan Lucas prima zelfstandig wonen. Door een wekelijks bezoek van een ergotherapeut heeft hij ondertussen leren afwassen, boterhammen smeren ... en er is natuurlijk de spraaktechnologie waarmee hij zich op gebied van communicatie aardig uit de slag kan trekken.

Die plek in de Maïsstraat lijkt een beetje de zoete inval: veel bezoek, samen koken en eten, een pintje drinken op het terras ...

Het grootste probleem van Lucas ligt buitenshuis, namelijk de mobiliteit. De stad Gent moet zeker nog een tand(je) bijsteken om de mobiliteit van rolstoelgebruikers te verbeteren.

Het wegdek en de stoepen zijn erg rolstoelonvriendelijk. Aanvankelijk had Lucas een aangepaste scooter, maar hij is al vijf keer gevallen waardoor hij er niet meer durft mee te rijden.

En dan de trams. Niet overal is er een verhoogd perron, wel op de Korenmarkt,

**Op bezoek
bij**

niet aan het Gravensteen, waardoor het vrij omslachtig is om bij zijn ouders op bezoek te gaan. Sint-Pietersstation is helemaal een ramp. De werken duren al jaren en niet elk perron is voorzien van een lift.

Gelukkig is er de fietstaxi van de Gentse Fietsambassade. De chauffeurs zijn daar erg vriendelijk en punctueel en de ritten zijn zeer betaalbaar. Wel jammer dat er maar één zo'n fietstaxi beschikbaar is voor alle rolstoelgebruikers in Gent.

Of Lucas toekomstplannen heeft? Net als zijn zus speelt hij graag toneel. Lucas kan hiervoor terecht bij het toneelgezelschap 'Het Scheldeoffensief'. Dat is een fijne groep van mensen waar hij zijn toneeltalenten aan bod kan laten komen.

Verder is het zoals bij alle jongelui uitkijken naar een job, de liefde, een buitenlandse reis ...

In ieder geval vindt Lucas het geweldig om zelfstandig te wonen. Niemand had vroeger ooit gedacht dat dit zou lukken. En van die zelfstandigheid wil hij alvast nog lang genieten.

Riet Wille

Ook Wij

Wie nog meer wil lezen over inclusie in het algemeen kan hiervoor terecht in het boek 'OOK WIJ, vijftien portretten over inclusie', uitgeverij Garant, 2023. Lucas is één van de vijftien personages.

www.ookwij.be

Gewad 13 of de eerste jaren van een museum

Industrie museum

Wellicht is iedereen in de Prinsenhofwijk wel op de hoogte van het bestaan van het Medisch Sociaal Opvangcentrum, door sommigen bestempeld als het Methadonhuis, in het Gewad nr. 13. Maar weinigen, tenzij oudere inwoners van de wijk, weten dat dit herenhuis een essentiële rol heeft gespeeld bij de oprichting van een nieuw museum in Gent zowat achtenveertig jaar geleden. De eerste stappen van het vroegere MIAT, vandaag Industriemuseum, werden immers in het Gewad 13 gezet.

Laat ons eventjes weerkeren naar de jaren zeventig van vorige eeuw. Als gevolg van de economische crisis in die periode, moesten een aantal bedrijven uit de Gentse textielnijverheid, maar ook in andere sectoren één voor één hun deuren sluiten, ondanks het feit dat de derde industriële revolutie zich beloftevol aankondigde. Van uit Engeland waaide toen een nieuwe historisch-wetenschappelijke discipline naar België en ook naar Gent over, de industriële archeologie. Ook aan de Gentse universiteit zag men de noodzaak in om aandacht te geven aan het industrieel erfgoed en werd ter bestudering ervan een werkgroep opgericht, de Werkgroep Industriële Archeologie van de Rijksuniversiteit Gent (W.I.A.R.U.G.). Maar het industrieel verleden van de stad kwam in 1975 ook ter sprake in de Gentse gemeenteraad. Reden? Eén van de meest merkwaardige machines (op wereldniveau) uit de eerste industriële revolutie (tweede helft 18de – begin 19de eeuw) stond te kijk in het Gravensteen, maar... in gedemonterde en verwaarloosde toestand. Het betrof de 'Mule Jenny', een spinmachine van het type 'spinning mule', waarvan de herkomst werd gekoppeld aan de bedrijfsactiviteiten van de befaamde Gentse industrieel Lieven Bauwens (1769 - 1822). U weet wel, de man die herdacht wordt in het standbeeld rechtover het Geeraard de Duivelsteen. Kortom: deze merkwaardige historische machine diende zo snel mogelijk opnieuw gemonteerd en in ere hersteld te worden. Maar wie was deskundig in dit onderwerp en deze materie? Blijkbaar waren er geen kandidaten om deze taak op zich te nemen.

Aan René De Herdt, een jong historicus, toen werkzaam in het Stadsarchief (Berg van Barmhartigheid) in de Abrahamstraat, werd gevraagd zich over het lot van de machine te ontfermen. Er werden hem daarvoor twee arbeiders in

het statuut van tewerkgestelde werklozen toegewezen. Een eerste probleem: de jonge historicus was helemaal geen textieldeskundige. Tweede probleem: in het Stadsarchief was geen te gebruiken atelier aanwezig. Een meevaller was echter dat één van de arbeiders, Georges Van Hecke uit Drongen, een ervaren smid was met heel wat technisch doorzicht. Het kleine team richtte zich tot de Stedelijke Textielschool Henry Story. Hier werd uiteindelijk met welwillende steun van de schooldirecteur en met gewaardeerde begeleiding van de leerkracht spinkunde de machine opnieuw samengesteld.

Ondertussen kon de historische waarde van deze katoenspinmachine door René De Herdt steeds feller benadrukt worden. In de tweede helft van de 18de eeuw werd er in Engeland druk gezocht naar toestellen en machines die niet alleen sneller konden produceren, maar ook naar machines die via transmissie-assen door een watermolen of door een stoommachine aan het draaien konden worden gebracht. Een belangrijke technische doorbraak werd circa 1779 gerealiseerd door de 'spinning mule', uitgevonden door Samuel Crompton (1753 – 1827) een eenvoudige wever uit de textielstad Bolton in de buurt van Manchester. Zijn uitvinding was een kruising tussen twee andere spinmachines, de 'spinning jenny' en het 'waterframe', vandaar de naam 'mule' of muilezel. Geleidelijk aan werd de machine verder geperfectioneerd, zodat het uitrekken van de katoenwieken en het spinnen tot garen via waterkracht door een watermolen of via een stoommachine kon gebeuren. Het opwinden van de gesponnen draden gebeurde nog met mankracht. De Gentse 'Mule Jenny' was een dergelijke halfautomatische machine. De eerste werkingsfase, namelijk het spinnen van de draden, kan zowel machinaal als met mankracht gebeuren. Het opwinden van de draden op spoelen gebeurt echter nog via mankracht. Tegelijkertijd kunnen 29 draden gesponnen worden. Ter verduidelijking; 'Jenny' verwijst niet naar een meisjesnaam, maar is een verbastering van 'engine' (machine). 'Mule Jenny' betekent dus eigenlijk: 'muilezelmachine'. Ze werd opgenomen in de Canon van Vlaanderen en is wellicht één van de oudste, volgens sommigen mogelijk zelfs de oudste nog bestaande textielmachine ter wereld.

Er kon geen sprake van zijn de gemonteerde en in werking gebrachte historische machine onder te brengen op haar oude standplaats, een donkere hoek in het 's Gravensteen. In de Gentse gemeenteraad waren er al stemmen opgegaan om, als nieuwe bewaarplaats, een textielmuseum op te richten. Vrij snel werd besloten daartoe een verlaten textielgebouw aan te kopen, namelijk de voormalige

weverij Georges en Max Van Acker, gelegen achter de Donkere Poort, Bachtenwalle in de Prinsenhofwijk. In afwachting van de inrichting en aanpassing van deze oude fabriek zou de 'Mule Jenny' ondergebracht worden in de voorplaats van een herenhuis in het Gewad nr.13, een huis met achterliggende loods dat niet zo lang tevoren was aangekocht als uitbreiding voor het Stadsarchief. Zo gedacht, zo gedaan. De 'Mule Jenny' kreeg een plaats in de voorplaats van Gewad nr. 13. De eerste aanvragen om de machine te bezichtigen, veelal door schoolgroepen, liepen weldra binnen bij archivaris-assistent René De Herdt. De administratie gebeurde nog van in de Abrahamstraat. Beide panden, Stadsarchief en Gewad 13 paalden via de tuin van het Stadsarchief en een loods achter het herenhuis aan elkaar, zodat er snel van uit het bureel naar de 'Mule Jenny' kon gestapt worden om uitleg te bezorgen aan de bezoekers. De twee arbeiders, die betrokken waren bij het monteren van de machine kregen een plaats in het portierlokaal in de voormalige textielfabriek Van Acker. Bij elk bezoek aan de merkwaardige machine brachten ze deze in werking. Weldra werden ook informatieve panelen aangebracht. Kortom: de kiem van een nieuw museum was gelegd.

René De Herdt

(Wordt vervolgd)

Het nieuwe boek van Riet

Dag huis, ben je thuis?

In mijn nieuwe poëziebundel voor kinderen, met als titel 'Dag huis, ben je thuis?' staan zowel reeds eerder gepubliceerde als nieuwe gedichten. Het is een lijvig boek geworden met vijftig verzen. Omdat iedereen en alles ergens moet wonen, heb ik het boek ingedeeld in zeven hoofdstukken met specifieke woningen: een huis voor mensen, maar ook voor dieren, bomen, dromen ... Kinderpoëzie is een erg mooi genre binnen de literatuur, dat niet alleen kinderen aanspreekt maar ook bij volwassenen vaak een glimlach om de mond kan toveren.

In de hedendaagse poëzie voor kinderen gaat het gebruik van rijmen er een beetje uit. Dat is jammer, kinderen houden van rijmen en het geeft klank en kleur aan een gedicht. Zelf gebruik ik rijmen wel in een vrijere vorm.

Een andere ambacht van de poëzie die ik graag aanwend is natuurlijk fantasie. Misschien bekijkt een dichter de wereld wel een beetje anders. Persoonlijk ben ik wel blij met die blik, het leidt in ieder geval tot verwondering.

Verder gebruik ik graag taal als materiaal om mee te spelen: klanknabootsingen, binnenrijmen, alliteraties, woordspelingen, personificaties, neologismen ... recensenten vinden ze allemaal terug in mijn dichtbundel.

Door het schrijven voor beginnende lezers, wat in een beginfase moet met woorden van amper drie letters, ben ik alle mogelijke aspecten van taal gaan uitbuiten en ben ik ook gaan tekenen met woorden. Zo zijn later een aantal figuurgedichten ontstaan.

Het schrijven van poëzie is wel een uitdaging. Voor elk nieuw gedicht moet op zoek gegaan worden naar een leuke plot om daarrond een poëtische taal te weven. Bovendien is je geest niet meer vrij, want de woorden blijven in je hoofd dansen tot elke woord op de juiste plek staat.

Maar als een gedicht op de juiste pootjes valt, resulteert dat in een gelukkige dichter.

Riet Wille
www.rietwille.be

Vluchteling

O
was
ik maar
een boot,
groot en sterk
genoeg om samen
met mijn familie de
woeste zee te trotseren

in een kajuit zonder honger of dorst
en met het roer in de richting van
een land waar de kust veilig is.

De Winterkoning

Mei,
een klein zandkleurig vogeltje,
met spitse bek en kleine pootjes,
heeft in mijn tuin een woning.
Het mannetje
bouwt veel nestjes.
Het vrouwtje
kiest daaruit het beste:
met veel mos,
in de vorm van een ei,
het deurtje aan de zijkant,
binnenin zachte veertjes
en haartjes aan de wand.
Zij broedt twee weken lang,
terwijl hij
haar opbeurt met zijn gezang.

Als ik eindelijk
stiekem in de woning kijk,
dan zijn ze met z'n zesjes:
drie Winterprinsjes
en drie Winterprinsesjes.

de **Simon de Mirabellostraat**

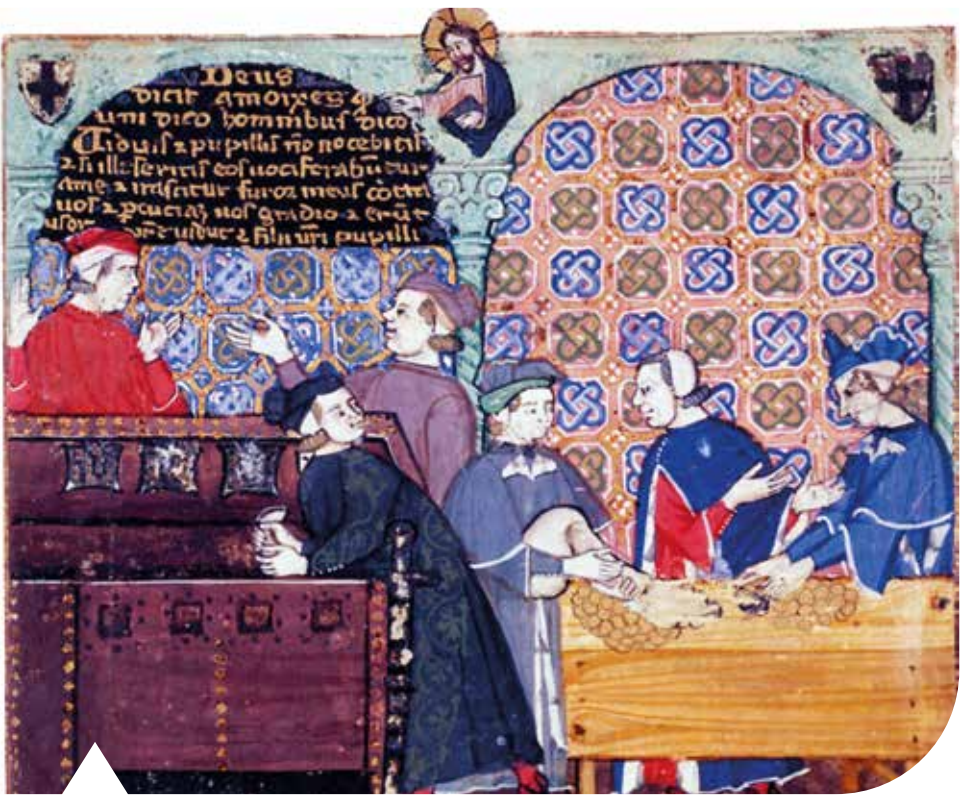
Wie de Rozane was van de Rozijnenhof, dat hebben alle Prinsenhovelingen kunnen vernemen bij de officiële doping van de konijnenpijp die van de bloemkoolbeelden aan de Lieve naar het Zilverhof loopt. Een geluk dat de buurtbewoners voor een stukske recente geschiedenis hebben gekozen! Nostalgische zielen kiezen immers koppig voor illustere onbekende sinjeurs of joffers uit een donker verleden. Gelukkig dus geen Euphrasia Vander Slachmolen tot Broeksurtoutuin of Obaldius Helga Freien von Ritzenberg zu Katzen Ellebogen-hof. Raas van Gavere? Iemand?

Van ons Prinsenhofplein kunt ge gaan of keren via de Simon de Mirabellostraat. Die straat is jonger dan men denkt, al is ze genoemd naar een veertiende-eeuwse bankier, ridder en mecenas. Het traject van de straat loopt grotendeels samen met het deel van de slotgracht tussen het tuineiland en de zuidelijke kant van het opperhof van het Hof ten Walle, een rattenkasteel dat hij had laten bouwen op een terrein dat hij van Robrecht van Bethune gekocht had. Die laatste had een kop vol warrig ros haar en baard en werd daarom spottend 'de leeuw' genoemd.

Ik bespaar u de notariële geschiedenis van dat kasteel. Maar rond 1777 was het liedje van het prinselijk Hof ten Walle uitgezongen. De gesloopte bouwmaterialen werden aan de hoogste bieder verkocht en de slotgracht werd gedempt. Een kleine eeuw later werd het straetjen, dat tot nog toe een cul-de sac was geweest, finaal van een tweede eindje voorzien in de richting van het begijnhof en de nieuwe Rabotstraat.

De Mirabello's - langbaarden uit Asti in Piëmont, Noord-Italië - waren gespecialiseerd in het goochelen met geld. Ze leenden geld uit, eisten dikke commissies, kochten uit, kochten om, afijn fijne luiden uit de betere standen. Vier broers werden naar de Lage Landen gestuurd om te zien hoeveel hier te rapen was in onze rijke contreien. Eén van hen was de Jan – Giovanni voor de vrienden – die zich vestigde om en nabij Diest. Hij maakte fortuin en verwierf bezittingen in Halen. Aldus werd hij Ser Jan de Mirabello van Halen. Hij vloog enkele keren de kerker in wegens gewoeker en gesjoemel en stierf bij één van zijn verblijven aldaar in 1334.

De Mirabello's. Veel bleef aan hun handen plakken

Ser Jan had alle kneepjes van het vak aan zijn bastaardzoon Simon nagelaten. Simon kwam onze kant uit en schamoteerde met speciën en leningen bij de groten der aarde. Als een volleerde optimabank mikte hij op klanten die hoge titels mochten voeren, graven van Vlaanderen, hertogen, kasteleins, ja zelfs de King of Engeland himself (zat always zonder kluiten), maar ook kerken, patriciers, steden. Ser Simon was in 1324 getrouwd met Ysabel van Lierde, Somergem en Nevers, natuurlijke zuster van de graaf van Vlaanderen Lodewijk van Nevers, aan wie hij hand- en spandiensten verleende van 1323 tot 1338. In dat jaar koos hij echter samen met zijn maat Kobbe Van Artevelde een pro-Engelse koers tegen de belangen van zijn Bourgondische meester in. Lodewijk werd herhaaldelijk weggejaagd en Artevelde liet De Mirabello tot ruwaard uitroepen. Die functie, dat was een soort voogd- of regentschap dat het land bestuurde namens een vorst die niet in staat was te regeren. Het bekwam ze slecht, want zowel Artevelde in 1345, als de Mirabello in 1346 werden door aanhangers van de Franse graaf koudweg vermoord.

*Wapenschild van de Mirabelle
in de Sint-Veerlekerk*

*Lidkaart van het geheim
leger van Leon Janssens*

*Portret van Leon Janssens
geschilderd door zijn
schoonbroer Achilles De
Maertelaere*

Om een lang verhaal nog korter te maken, de straat heette vroeger Prinsenstraat, wellicht als eerbetoon van de masochistische Gentenaren aan het ukje dat in 1500 in het hof Ten Walle het levenslicht zag en er later alles aan deed om de hele wereld aan zijn weledede voeten te krijgen. Pas in 1942 werd de straat omgedoopt, waarbij een weldenkend mens zich kan afvragen of er niks interessanter te doen was in die verkilde dagen.

Dat brengt mij naadloos op een fijne découverte inzake een vergeten kunstenaar die tijdelijk in de Mirabellestraat heeft gewoond. Het betreft Achilles De Maertelaere, artiestennaam Bentos, die in 1964 op 82-jarige leeftijd alhier overleed. Deze begenadigde, vergeten schilder kwam in zijn academieperiode onder invloed van de socialistische beweging. Hij maakte affiches en muurschilderingen in 'Ons Huis', het toen pas (1902) opgerichte nieuwe gebouw van architect Ferdinand Dierkens, dat de afgebrande magazijnen van Vooruit verving op de Vrijdagsmarkt. Hij schilderde een portret van Eedje Anseele en ontwierp het affiche van de Wereldtentoonstelling van Gent in 1913. Hoewel hij bij zijn ouders bleef wonen had hij toch een atelier in de Provenierstersstraat. Tijdens het interbellum schilderde hij in de academische traditie zonder zich veel aan te trekken van de diverse kunststromingen.

Na de dood van zijn moeder in 1931 ging hij, samen met zijn vader, gaan inwonen bij zijn zus Sylvie en haar man Leon Janssens in de Prinsenstraat. Van dit

Iconische affiche van Achilles De Maertelaere

koppel schilderde hij een pendantportret. Schoonbroer Leon was onderwijzer en had zich tijdens de eerste wereldoorlog herhaaldelijk onderscheiden. Tijdens de tweede wereldoorlog was Leon actief bij het verzet. Hij wordt lid van het Geheim Legioen en begint al vanaf eind 1940 sluikbladen te verspreiden. Die werden vanuit Brussel naar Gent gesmokkeld door personeel van het transportbedrijf Steurbaut dat ook in de Prinsenstraat gevestigd was.

Leon wordt op 2 juni 1944 opgepakt en via de Nieuwe Wandeling en het fort van Breendonk naar Neuengamme en Blumenthal overgebracht. Hij sterft op 3 mei 1945 bij een bombardement in de baai van Lübeck op een boot die volgestouwd was met krijgsgevangenen die de Duitsers verborgen wilden houden voor de geallieerden.

U ziet beste lezer dat de straat wellicht weer aan een nieuwe naam toe is. Te veel eer voor de longobaard van weleer. Nadat eerst de Abrahamstraat aan de geldschepper was opgedragen in de naam Ser-Simoenstraat, kreeg hij van de Gentse oorlogsbestuurders ook nog eens de Prinsenstraat cadeau. En dat terwijl de recente geschiedenis zoveel mooie verhalen in petto heeft. Sluikpersstraat? Leon Janssensstraat, Achilles De Maertelaerestraat? Robinettostraat? Heeft Wim De Craene aan deze mooie straat geen song gewijd?

Gegroet! U hoort nog van mij.

Sieur Danneel van de Rue des Beurriers

Zij waren op de Prinsenhoffeesten!

Tijdens onze feesten duwden we een aantal mensen volgende vraag onder de neus:

Wat betekenen de Prinsenhoffeesten voor jullie?

Heel plezant is dat je buren ziet die je niet vaak ziet. Hier is dat een gelegenheid om ze tegen het lijf te lopen. Om een gezellige babbel te doen. Het is een gul feest waar het Bourgondische ook zo'n beetje te zien is onder de mensen.

Men kan buren ongedwongen ontmoeten. Ik sta in bewondering voor die mooie vaandels die gecreëerd werden.

Het is een gemeenschap die ingebed is in de grote stad en toch werkt als een dorp. Met een verbinding die je elders niet vindt.

Wij wonen in de kluisenaarsstraat. We zien bekende gezichten terug. Een zeer goede formule.

Veel te druk, zeg ik!

Gezellig kunnen kletsen met elkaar. Ook met mensen die je niet zo vaak ziet. Ook in het koffiekraam staan is heel fijn.

De sterkte van de feesten is dat het gedragen wordt door alle mensen van de buurt. Uiteraard op basis van vrijwilligers die je niet altijd zo makkelijk vindt. Maar het engagement van de mensen is wel fantastisch.

Hier is een heel aangename sfeer, een drukke bedoening.

Hier is altijd sfeer!

De mensen van de buurt komen samen op het einde van de zomer. Straks begint de winter en ontmoet je minder mensen. Soms is de muziek een beetje te luid.

Het weer is mooi, we eten, we drinken, we praten. Zo gezellig. 100% OK!

De sfeer, de muziek en ... gratis frieten natuurlijk. De rommelmarkt is een van de prachtigste.

De samenhang van de mensen. Ik vind dat echt mooi. Je leert hier ook andere mensen kennen.

Samenzijn, sfeer, muziek.

Ik vind het schitterend dat we met een handvol mensen zo iets kunnen neerzetten.

Ik kom hier al jaren en het is hier fenomenaal. Superwijs publiek, heel aangenaam, gewoon samen, aan mekaar hangen, vriendschap, plezier. Meer moet dat niet zijn.

Een bruisend buurtfeest met brullende leeuwen en balkende ezels en met massa's jazzy krokante dames en heren .... met gloeiendhete wafels .... met voor elk een kwast, een kast, voor elk een kledingstuk dat past ... kortom 1 grote poppenkast !!!

Jaar na jaar meer en luidere muziek. Zijn dit nog buurtfeesten of een grote studentenfuif?

Trots om al meer dan 30 jaar "HOF"leverancier te zijn!

Gezellig op dat plein wanneer dekenijfeesten zijn en de hele buurt door een dynamisch dekenijbestuur en talrijke vrijwilligers worden getraakteerd op een resem verbindende activiteiten.

Ik vind het leuk om hier te spelen met kinderen. Ik heb hier vrienden. En het eten is meestal lekker.

De sfeer van de rommelmarkt is ongelooflijk. Het is altijd heel gezellig om er rond te lopen. Je ziet vele kwaliteitsvolle stukken aan redelijke prijzen. Een mooie traditie!

De Prinsenhoffeesten zijn een vaste waarde. Een authentiek buurtfeest met een fantastische rommelmarkt. Het uitgelezen moment om een nieuwe eigenaar gelukkig te maken met jouw overbodige spullen. Bij ons zijn de kinderen alvast in de wolken met hun nieuwe (oude) 'schietskanonnen' en het extra zakcentje.

Ik ga al enkele jaren naar de rommelmarkt, samen met die van de Lange Violettestraat mijn favoriet van Gent. Beide markten hebben namelijk elke keer redelijk wat standjes met platen, een beetje gezonde obsessie van mij. Uiteraard heeft Prinsenhof een mooiere ligging ;) Ik heb de foto's zien passeren van het feest zelf en ik denk dat ik volgend jaar iets actiever ga meedoen !

Ik kijk er elk jaar naar uit ! Zeker de vrijdagavond waar het de mensen van de buurt zijn die samen komen, alsook de start met de mooie vaandels ! Al de mensen die zich inzetten om er geslaagde feesten van te maken is leuk! Blij dat ik hier woon.

DIY: Appelprint

Het appelpluk seizoen is dit begonnen! En dat betekent dat wij dat we gratis appels kunnen gaan plukken in Gent.garden.be. Zoveel dat we er niet tegenop kunnen eten. Appel in stukjes, appeltaart, appelmoes... Gelukkig kun je meer met appels dan ze oppeuzelen. Door ze te gebruiken als stempel bijvoorbeeld. Alhoewel... Zo'n canvas tas met toffe appelprint is toch ook wel om op te eten!

Wat heb je nodig?

- Appel
- Verf
- Kwastje
- Krantje
- Canvas tas. Maar een schortje, rompertje of rugzak kunnen natuurlijk ook. Of misschien wil je wel inpakpapier met appelprint maken? The sky is the limit!

Aan de slag!

1. Snijd een appel doormidden en zorg daarbij dat je van onder tot boven recht snijdt. Dep de appels droog op een stukje wc papier of keukenrol.
2. Doe een krant in je tasje om te voorkomen dat de verf naar de andere kant doordrukt.
3. Doe wat verf op een bordje en haal de appel er doorheen. Je kunt een kwastje gebruiken om de verf zo te verdelen dat de hele appel bedekt is. Druk de appel stevig op de tas.
4. Bij ons liet het steeltje geen print achter, dus die hebben we er steeds met een kwastje bij geschilderd. Als je verschillende kleuren wil gebruiken, moet je de appel tussendoor steeds schoonmaken onder de kraan of met keukenpapier.
5. Laat de verf drogen. Daarna is je tasje met appelprint klaar!

Zoek de schaduw

Mens Erger Je Niet

Het motto van dit spel is erg toepasselijk deze dagen: 'Denk erom als het niet gaat zoals je wilt: mens, erger je niet!' De tijd vliegt voorbij in dit bordspel vol leedvermaak, waarbij je je eigen pionnen zo snel mogelijk naar je thuishonk moet brengen en onderweg ook de pionnen van de andere spelers van het bord mag slaan.

Spel van de week

Woordzoeker

met cijfers en kleuren

ZEVEN
GROEN
NEGEN
TIEN
ZES
ZWART
BLAUW
DRIE
VIJF
ACHT
GEEL
ROOD
TWEE
ROZE
ORANJE
VIER
EEN
PAARS
WIT

Mopje van de dag

Weet jij waar bananen groeien?

(Aan een bananenboom?)

Zie je, ik wist dat ik het aan een aap moest vragen!

Dekening Prinsenhof VZW

Katia Vandendriessche
0474 74 05 33

Prinsenhof Cultuur VZW

Johan Vandeputte
0477 50 17 71

Buurthuis Zilverhof (gelijkvloers & 1ste verdieping)

Reservaties & beheer
Leo Verlinden
0497 46 61 54
verlinden.leo@gmail.com

Wijkinspecteur

Kristof Gazulla
Belfortstraat 4, 9000 Gent
09 266 61 30

Wijkregisseur, verbindingssambtenaar

tussen stad Gent en de buurt
Eline Schmidt
Dienst Beleidsparticipatie –
Departement Bedrijfsvoering Gent
Franklin Rooseveltlaan 1, 9000 Gent
09 266 82 55

Wil je nog sneller op de hoogte zijn van het reilen en zeilen in de buurt? Schrijf je dan in op de **besloten face-bookgroep** van de buurt: **bewoners Prinsenhof Gent**.

Om lid te worden vragen we je om de groepsregels in te vullen en hiermee akkoord te gaan.

Volg ook de info en agenda op de startpagina van onze website:

www.prinsenhof-gent.be.

Je kunt je er ook inschrijven voor de mailinglist, zo ontvang je een mailuitnodiging voor onze activiteiten. Heb je informatie of suggesties voor de website, richt je tot Els De Smedt via info@prinsenhof-gent.be.

Wil je reageren op een artikel uit dit nummer van de Kleine Keizer Krant of zou je graag meewerken aan een volgend nummer?

Stuur dan een berichtje naar michel.vlaemminck@telenet.be.

